

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Protest tegen vrije genade

Jona 4: 1 en 2 Dat verdroot Jona met groot verdriet, en zijn toorn ontstak. En hij bad tot den HEERE en zeide: Och HEERE, was dit mijn woord niet als ik nog in mijn land was? Daarom kwam ik het voor, vluchtende naar Tarsis; want ik wist, dat Gij een genadig en barmhartig God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwaad.

En de lieden van Ninevé geloofden aan God. Arm en rijk. Klein en groot. Man en vrouw. Jongens en meisjes. Allen begonnen sterk tot God te roepen. Wie weet, God mocht Zich wenden en berouw hebben. Er was verslagenheid. Ook was er hoop. Het Woord had vrucht gedragen. De 40e dag breekt aan en de Heere deed het niet. Ja, zingt de dichter: en onze God ontfermt Zich op het gebed. Hij is, schoon zwaar getergd, lankmoedig en weldadig. Zo waarachtig als de Heere leeft, zo Hij lust heeft in de dood van de goddeloze. Nee, daarin heb Ik lust dat de goddeloze zich bekeert en leeft. Zij zullen komen uit het Oosten en uit het Westen en aanzitten met Abraham, Izak en Jakob. Ja, welzalg is de mens die het mag gebeuren dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren. Als vrucht van de prediking. Als vrucht van de onweerstaanbare werking van God de Heilige Geest. Als vrucht van de gehoorzaamheid van Christus tot in de dood. Als vrucht van Gods eeuwige verkiezende liefde in de Zoon. En Hij deed het niet, want Hij zag hun werken.

Men behoorde dan vrolijk en

blijde te zijn. En wie zal de verwondering kunnen peilen van dit volk van Ninevé? Zou men niet vol aanbidding geweest zijn? Komt laat ons samen Israëls Heer', de Rotssteen van ons heil met eer, met Godgewijde zang ontmoeten. Des avonds vernacht het geweest, maar des morgens is er gejuich. Niemand kent deze verwondering dan die het beleeft.

Jona bidt ook. Zijn gebed is één groot protest tegen Gods gunstbewijzen. Ook de allerheiligste, zolang als hij of zij in dit leven is, heeft maar een klein beginsel van de nieuwe gehoorzaamheid. Als de Heere ons een weg opent in Zijn Woord om de welverdiende straf te ontgaan en wederom tot genade te komen, dan gunt men de hele wereld wel de zaligheid. Men prijst Zijn liefelijke Naam en zou willen dat een ieder zou proeven en zien dat de Heere goed is. In zulke tijden heeft Gods Kerk er niet één voor de duivel en de rampzaligheid over. Dan zegent men die ons vervloekt en bidt voor degene die ons geweld aandoet. Dan is die gestalte in ons die ook in Christus Jezus was. Die gekomen is, niet om te roepen rechtvaardigen, maar zondaren tot bekering. Die Zijn levenshuis liet omkeren om God vergetende Ninevieten te sparen.

Maar men kan een mens met genade zijn en toch ver van de genade af leven. Men kan een kind van God zijn zonder de kinderlijke vreze te beoefenen. Er is opwas in de genade, maar ook verachtering! Er is een tijd om zich in Gods

werk te verblijden. Er kan ook een tijd zijn dat Gods vrije genadewerk in Christus een steen des aanstoots is. Jona was een Jood en had moeite met vrije genade. Met de ruimte en reikwijdte van de vrije genade. Met Gods goedertierenheid jegens verklaarde vijanden. Maar dat geldt niet alleen voor Joden. Dat geldt ook voor heidenen. Van nature geneigd God en onze naaste te haten. En God deed het niet. Dat verdroot Jona met groot verdriet. Een dieptepunt in het profetenbestaan en het genadeleven.

Zelfs praat Jona zijn beleden zonde goed: Och HEERE, was dit mijn woord niet als ik nog in mijn land was? Daarom kwam ik het voor, vluchtende naar Tarsis. Want ik wist dat Gij een genadig en barmhartig God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid. En berouw hebbende over het kwaad. Dat mocht Jona weten uit persoonlijke ervaring. En dat is nodig voor u en mij: de persoonlijke kennis van Gods vriendelijk aangezicht in Christus. Dat geeft vrolijkheid en licht aan alle oprechte harten. Het verlorene zal Ik zoeken, het weggedrevene zal Ik wederbrengen, het gebrokene zal Ik verbinden en het kranke zal Ik sterken. Maar Jona was er niet blij mee. Het verdroot hem met groot verdriet.

Al de Schrift is van God ingegeven en is nuttig tot lering. Jona! Dat bent u en ik. Een vijand van onze eigen zaligheid en die van de naaste. Laat het voor Gods Kerk een wonder zijn dat Hij nooit met hen

*Er kan ook
een tijd zijn
dat Gods vrije
genadewerk
in Christus
een steen des
aanstoots is.*

doet naar hun zonde. De Heere heeft Jona's zwakheid verdragen. Maar alleen om de verdiensten van de meerdere Jona, Die altijd 's Vaders eer op het oog gehad heeft:

Hierin wordt Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt. De Heere geve ons zelf van vrije genade te leven en zich in vrije genade te verblijden. Dan doet men

het werk van de engelen Gods. Want zij verblijden zich over één zondaar die zich bekeert.

L.W. van der Meij

Ambtelijke praktijk

Aansporing en bekwaammaking Judas 20- 21

Nu dienen we te onthouden dat Judas het heeft over de geloofswaarde en alles wat daarbij behoort of daarop betrekking heeft.

Voedsel en medicijnen zijn twee goede en rijke gaven van de Heere. Ze zijn onderscheiden en hebben hun eigen werking maar ze zijn van betekenis voor het leven. Een dokter kan de vraag stellen: u eet toch wel genoeg? Wat eet u? Of: gebruikt u wel op tijd uw medicijnen? Dit zijn vragen van betekenis. Een arts beoogt het welzijn van zijn patiënten. Nu wordt een predikant zielenarts genoemd. Hij is betrokken bij het geestelijk welzijn van zijn gemeenteleden. Zeker, hij mag aan het gewone dagelijkse leven niet voorbij zien. Maar het accent ligt op het geestelijke. Gods onfeilbaar Woord en het belijden van de kerk is zijn handboek en leerboek. Het gebruik daarvan mag niet belerend zijn. Het dient onderwijzend en pastoraal te zijn. Net als in de prediking mag het onderscheidend element niet ontbreken. Naar de tekst dit aangeeft hoort het te gebeuren. De pastorale gedachten die in de zendbrieven aan de orde komen mogen niet ontbreken. Vandaar

dat de tekstkeus niet een eenzijdige lijn laat zien. Preken is rijk, maar moeilijk. De zielszorg mag niet ontbreken. Dreigende gevaren moeten aangewezen worden. Wat dient tot vastigheid van het geloofsleven mag niet ontbreken. Bij het laatste is het woord van Judas betrokken. Hij spoort aan: bouw t gij uzelf op uw allerheiligst geloof (vs. 2)

Geloofsopbouw

In de uitdrukking allerheiligst geloof wordt aangegeven dat het geloof een werking en zo gave van God is. God de Heere is de Bezitter ervan. Het is blijvend. Onveranderlijk en onvernietigbaar. Mensen kunnen het wijzigen of zelfs ontkennen. Aanvechten. Maar God handhaaft het. Een afspiegeling zien we in het algemeen christelijk geloof, de twaalf artikelen. Het oudste belijdenisgeschrift. Nu wekt Judas ontvangers van dat geloof op tot opbouwen. Dat woord 'opbouwen' heeft een tweërlei betekenis: staan op en

hoger oprijzen. Judas heeft het oog op beide betekenissen. Gelovigen dienen dat allerheiligste geloof als een hecht fundament te hebben. Geloof in de drie-enige God en in het werk van de drie-enige God. De betekenis van oprijzen doet ons denken aan wat Petrus schrijft: wast op in de genade en kennis van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus (2 Petrus 3:18). Toenemen in kennis, in liefde, in vertrouwen, in belijden en in een vastere levensgang. Nu dienen we te onthouden dat Judas het heeft over de geloofswaarde en alles wat daarbij behoort of daarop betrekking heeft. Dus het voorwerpelijke van de leer, de inhoud van de leer. Judas spreekt geheel in de geest van Paulus, gelijk hij deed in zijn pastorale brief aan Timotheüs.

Constatering

In het kerkelijke leven wordt een verschuiving gezien en gehoord. Het accent valt op eigen geloofsovertuiging. Er waait een spiritualistische geest die opkomt uit en rust in eigen denken en gevoel. De kerkdiensten zouden meer afgestemd moeten worden op het denken en het begeren van de hoorders. Nu zijn er gemeenten waar daar al meer naar gestreefd wordt. In een kerkblad stond een ruime keus aangegeven. Met toelichting. 's Morgens konden de kerkgangers kiezen uit vier diensten. Een dienst is sterk gericht op de geloofsbeleving. Met wat meer opwekkingsliederen. 's Avonds is er op twee plaatsen kerk. De diensten zijn onderscheiden. Een

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie opgenomen van Ds. L.W. van der Meij over Jona 4:1 en 2 'Protest tegen vrije genade'. Ds. Tanis schrijft over Judas 20-21. Ds. P. Roos levert een bijdrage onder het kopje 'Een gestolen Jezus.' Ds. J.M.J. Kieviet vervolgt zijn serie over het avondmaalsformulier. Boven het artikel van ds. K. Hoefnagel staat: 'Een ieder bedenke...' Ook treft u een slotartikeltje aan over de bekering uit het werk van Van der Groe. Tenslotte wat boekbesprekingen.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. dinsdag 21 februari 2012 verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 9 februari.

AvH

jongerendienst, een ontmoetingsdienst, jongeren die samen een betere relatie met Jezus willen krijgen. Er is ook een opbouwdienst. In samenwerking met één van de Nederlandse kerken. Hoe dit alles te beoordelen valt is van betekenis voor ambtsbroeders die in actieve dienst staan. Nu gaat het om het feit dat de Catechismus verdrongen wordt of praktisch niet meer aan de orde komt. De Catechismus schijnt het niet meer te doen. Zij slaat niet meer aan. Zij is niet actueel genoeg. De vraag wordt gesteld: wat heeft de moderne mens eraan? Die begrijpt er niets van. De moderne mens moet iets horen wat duidelijk is, waar men wat aan heeft, iets wat leerzaam is en waar men wat mee doen kan. Terecht kan in dit opzicht de vraag gesteld worden: wordt er dan bij de behandeling van de catechismus frans gesproken? Licht er niets actueels in voor hart en leven? Moet de catechismus naar het kerkelijk museum? Een kenner heeft eens gezegd: de catechismus is een zuivere uiteenzetting van de leer der kerk. Zij geeft een getrouwe vertolking van de waarheid van God en een praktische weergave van de hoofdzaken van ons geloof en leven. Dit is een uitspraak die vandaag legitiem is. Is er veel kennis van Schrift en belijdenis? Is de onkunde gering? Laat er gewerkt worden met de Schrift en het belijden en dan in de geest van Paulus. Denk aan zijn prediking op de Areopagus en aan wat hij Timotheüs voorhield. In die geest heeft ook Judas de lezers aangespoord en zelfs meer. Het is waar, waar Judas op aandringt is een hele opgave. Het vraagt om de gehele inzet. En daar zal wel veel tegen op komen. Want de satan kan het niet hebben en de tegenkanting van de wereld blijft niet uit. Die opbouw in het geloof spreekt ook van voortdurende getrouwheid. In alles. Maar nu is dit rijk en bemoeidigend; aan elke evangelische eis is een belofte verbonden. Vandaar dat Judas schrijft: biddende in de Heilige Geest.

De Heilige Geest

Groot is het dat steeds gebeden mag worden om de Heilige Geest

en Zijn werking, Rom. 8:26 en 27. Maar nu staat er: bidden in de Heilige Geest, dat is staan in het krachtveld van de Heilige Geest. Die werking bewaart voor geestelijke afval en stimuleert tot een Godvrezend leven, een leven naar de geboden van de Heere. Bouwen en bidden behoren samen te gaan. Het is ook een privilege door de Heere gegeven. De Heilige Geest is daartoe dienstbaar. In alles en voor alles. Wat kan dat in het leven veel betekenen. Bijzonder voor een ambtsdrager. Want zijn plicht bevat veel. De Heilige Geest is ook betrokken bij het bewaren in de liefde van God. Door de Heilige Geest wordt in de zondaar de liefde van God uitgestort. Hij bewerkt het leven ook tot liefhebben. Nu blijft er zonde werken van binnen en van buiten. Verleidende kracht is er met gevolgen. Maar de apostolische opwekking is er. Blijft in de liefde van God. Dat is: laat het kennen van de gemeenschap met de Heere en de macht door Hem er zijn. Dan is er steeds liefde tot de Heere en alles wat Hij vraagt ook voor en in de dienst. Liefde tot de Zijnen en liefde tot de naaste. Die levenshouding strekt tot eer van de Heere en van Zijn Naam. Wanneer de liefde de toon aangeeft wordt gekend wat in 1 Cor. 13 staat. Dat leven is niet doelloos. Dat leven geeft perspectief. Er is toekomst. Geen geschenk van beneden. Het is van Christus Jezus, Die het heden en de toekomst beheerst. Wat Hij ook zegt van beiden is waar en wordt waar. Het is voor gelovigen een vaststaande zaak. Maar geen vanzelfsheid. Bij Bijbelse gelovigen gaat de zelfkennis door. Zie catechismus zondag 44 vraag en antwoord 115. Het wordt beleden: ik was een zondaar, ik ben een zondaar en ik blijf een zondaar. Ik ben schuldig en verwerpelijk. Gods kind heeft niets in zichzelf om op te pleiten. Maar nu is er het Bloed. Door dat Bloed aan het kruis is er betaling maar ook verwerving. Er is barmhartigheid! Welk een woord. Welk een inhoud heeft het. De namen die Judas gebruikt, Heere Jezus Christus, geven aan wat Hij bezit en wat Hij schenkt, wat verwacht mag worden. Waar naar uitgezien mag

worden. En dat niet tevergeefs. Het is niet overtrokken, maar waar wat in de Nederlandse Geloofsbelijdenis staat in artikel 37: daarom verwachten wij die grote dag met een groot verlangen om ten volle te genieten de beloften Gods in Jezus Christus onze Heere. Laten we niet voorbijzien wanneer en onder welke omstandigheden, de opsteller Guide de Brès dit heeft beleden. Het was geen illusie, maar overtuiging omdat God waar is! Omdat Jezus Christus waar is en omdat de Heilige Geest waar is! Die zekerheid des geloofs zij de kracht, de steun, de werkkraft in het leven van ambtsdragers. Met de geloofsjubel: door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen. Het strale uit in al het ambtelijk werk. De Heere is het waard. De gemeente heeft er recht op om daarin onderwezen te worden. Met deze levensovertuiging dienen ambtsdragers te staan in de gemeente en daarbuiten, gelijk Paulus belijdt. Niet dat wij van onszelf bekwaam zijn iets te denken als uit onszelf. Maar onze bekwaamheid is uit God, Die ons ook bekwaam gemaakt heeft om te zijn dienaars des Nieuwen Testaments, niet der letter, maar des Geestes, 2 Cor. 3:5 en 6a.

M.C. Tanis

Door de Heilige Geest wordt in de zondaar de liefde van God uitgestort. Hij bewerkt het leven ook tot liefhebben.

Schijndood noemen we ook, als iemand door een voorbijgaande overtuiging, in verstand en gevoel, - b.v. gewekt door een krachtig aandringend woord, - wat zonden overboord werpt; doch om later ze weer terug te halen.... Het is de zeug gelijk, die wederkeert tot de wenteling in het slijk (2 Petr. 2:22).

*G. Wisse,
De bekering des mensen.*

Een gestolen Jezus

Refoweb is een internetsite voor Reformatorische jongeren. Er wordt soms heftig gediscussieerd, er zijn predikanten uit onze gezindte die vragen van jongeren beantwoorden en er worden columns geschreven. Eén daarvan trok vooral mijn aandacht; hier volgt de tekst:

"Ik ga voor eeuwig verloren, zegt men. Ik ben namelijk niet op de juiste wijze tot bekering gekomen. Ik ben geen hypercalvinist of lid van een of andere afgescheiden kerk of groepering. Ik lees niet uit de Statenvertaling. Mijn kin hangt niet op mijn schoenen en ik ga niet in het zwart. De trits van ellende, verlossing en dankbaarheid heb ik niet achtereenvolgens leren kennen. Het dal van Achor en het hutje in de komkommerhof heb ik achteloos gepasseerd en ik ben linea recta naar Jezus gegaan. En aangezien dat volgens sommigen de meest verborgen Persoon is, moet ik het dus doen met een gestolen Jezus. Bovendien is dat allemaal gebeurd op een interkerkelijke jongerenavond. En dat is van de duivel, zeggen ze.

Wat ik bij Jezus moet? Daar ontvang ik troost en vreugde. Daar ervaar ik Zijn onmetelijke liefde voor een hopeloos verloren zondaar als ik ben. Hij reinigt mij en schenkt mij het verlangen om zonder zonden te leven. En als ik dagelijks struikel, dan richt Hij mij op, of Hij draagt mij in Zijn armen. En door het reinigende bloed dat Hij voor mij heeft laten vloeien, mag ik straks zonder schuld en volmaakt verschijnen voor mijn Vader in de hemel. Jezus kwam uit de heerlijkheid van de hemel speciaal voor mij naar deze aarde en was bereid voor mij te sterven. Zo Iemand kan ik niet anders dan liefhebben, met alles wat in mij is. En ook die wederliefde schenkt Hij mij uit genade, om niet.

Deze gestolen Jezus is alles wat ik heb en alles wat ik wil en ik weiger Hem terug te geven aan Zijn Eigenaar. Met Hem te leven en te wandelen, dat is mijn diepste

verlangen. Ik kan niet wachten om Hem te ontmoeten en Zijn voeten te kussen. Ontbonden te worden en met Hem te zijn, want dat is het beste. Hem een eeuwigheid te loven en te prijzen. Hij is mijn liefste, mijn Zaligmaker. De rest kan me gestolen worden". Tot zover. Het persoonlijk getuigenis laten we buiten de discussie. Dat is niet het minste deel van deze passage. Een voorrecht als men leven mag bij de kern van dit getuigenis. Over iemands staat mogen en kunnen we niet oordelen. Ik hoop dat de schrijver (er staat voor zijn stuk de aanduiding "dwars" (is het een schuilnaam, een pseudoniem, of een typering van het stukje?) veel troost mag vinden in de Heere Jezus en in hetgeen Hij voor hem betekent.

We mogen echter aan "dwars" wel enkele vragen stellen, want het belang van onze jeugd is hiermee gebaat. Bovendien staan deze woorden op een discussiesite.

Terecht hebben meerderen aangegeven dat de schrijver in het eerste deel confronterend schrijft over de prediking en de opvattingen, zoals deze leven in onze gezindte. Op zich is dat niet altijd verkeerd. Sommigen vonden dat het kon, omdat de Heere Jezus tegen de Farizeen ook scherp optrad. Dan hebt u dus wel geoordeeld dat de bedoelde predikanten en kerkleden allen Farizeërs zijn. In dat geval ligt de toon van dit stuk dus niet in de lijn van Gods Woord, want een zodanig oordeel zal eigenlijk niemand durven uitspreken. En dat is dan juist de moeite die we met dit hele verhaal hebben. Er werd door sommigen gevraagd of er Bijbelse argumentatie was tegen deze column. Misschien help ik onze jeugd en wellicht ook

u, om te zoeken naar de stem van Gods Woord.

Want het geschrevene lijkt me voor een groot deel op gespannen voet te staan met de Schrift. De drie stukken liggen onder vuur. Dat strijdt met ons leerboek uit Heidelberg, maar toch ook met Gods Woord. Denk aan psalm 130 of de brief aan de Romeinen, waar deze drie stukken duidelijk naar voren komen. Ik vermoed dat onze vriend geen liefhebber van onze belijdenisschriften is. Deze drie stukken beogen echter geen systeem op te leggen. Dat kan zeker gebeuren en dat kan dan zeker vragen oproepen. Maar hier gaat het om een geestelijke orde, die de Heere Zelf aangeeft. "Die gezond zijn hebben de Medicijnmeester niet van node, maar die ziek zijn", zo zegt de Heere Jezus Zelf Mark.2:17). Deze gedachte vormt de doorgaande lijn van de Schrift. Het gaan tot Christus betekent ook dat men Hem nodig heeft als Profeet, niet alleen als Priester. Als Profeet maakt Hij plaats voor het geloof in Zijn offer. Het geloof kent gelukkig de tijd dat men rechtstreeks tot Christus mag gaan. Daartoe worden we zelfs uitgenodigd. Linea recta! Maar dat is dan een komen tot Hem om door Hem bekeerd en vernieuwd te worden, niet om zodoende te geloven dat nu alles in orde is en elke vorm van strijd voortaan afwezig is. Er is geen ruimere nodiging dan die we vinden in Jesaja 55: "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren...." Deze nodiging gaat echter gepaard met de volgende woorden: "De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten en hij bekere zich tot de Heere, zo zal Hij Zich zijner ontfermen.." (vers 7). Ik vrees dat dit verband vaak vergeten wordt.

Er wordt verder het dal van Achor genoemd. Dat is niet zo maar iets, maar het is een Bijbelse plaats met een Bijbelse doorleving (Hosea

Wat ik bij Jezus moet? Daar ontvang ik troost en vreugde. Daar ervaar ik Zijn onmetelijke liefde voor een hopeloos verloren zondaar als ik ben.

2:14). En laat dat dal nu juist een deur der hoop zijn, waar Israël mag zingen als in haar jeugd. Iets heerlijkers kan er nauwelijks zijn. Kent de schrijver zijn Bijbel slecht dat hij denkt die deur der hoop achteloos te kunnen passeren? Wat heeft de schrijver op dat dal tegen? Het is een OT-ische aanduiding van Christus. Zo ligt er een tegenstrijdige lijn in zijn artikel. Hij roemt in Christus, maar hij ontkent plotseling ook Zijn werk. Dat maakt zijn betoog aanvechtbaar. Het hutje in de komkommerhof roept bij hem ook weerstanden wakker. Maar, ook dat staat in Gods Woord (Jes. 1:8). Het kan niet ellendiger: een nachthutje in de komkommerhof. Dat zegt Gods Woord! Zeker, het staat in het OT. Licht daar het probleem? Deze aanduiding vormt het oordeel dat de Heere over Zijn Kerk velt. Wij kunnen niet menen dat dit ons niet bij tijden zou gelden. Daarna komt Christus aan de orde; Hij wordt soms aangeduid als een "verborgen Persoon". Onze vriend begrijpt dat niet. Het is een uitdrukking die vraagt om uitleg. U moet zich voorstellen dat de Joden rondom Jezus stonden; zij konden Hem zien en tasten. Zij kwamen langs het kruis. Toch was er nauwelijks geloof. De Heere zegt er Zelf van: "Nu is het verborgen voor uw ogen" (Luk.19:42). Denk ook aan wat de Heere zegt over de wijzen en verstandigen, voor wie het Koninkrijk Gods verborgen is (Matth.11:25); als het dan de kinderen gegeven is, dan spreekt de Heere van "openbaring", en dat is een werk van God. In Mattheus 13:13 staan de woorden: "Daarom spreek Ik tot hen door gelijkenissen, omdat zij ziende niet zien en horende niet horen noch ook verstaan". In deze en andere plaatsen ligt de bedoelde verborgenheid duidelijk uitgesproken. Maar deze verborgenheid is geen belemmering om te komen tot Christus. We hebben alleen de Heilige Geest nodig om deze belemmering weg te nemen. Het geloof wordt des te rijker als de Vader het is Die trekt tot Christus. Als het goed wordt voorgesteld wil deze aanduiding geen belemmering zijn om tot

Christus te komen, maar drijft deze tot gebed om de bediening van Gods Geest. Er moet wel een verborgenheid liggen in dit alles, want Jesaja belijdt: "Er was geen gestalte dat wij Hem zouden begerd hebben...; een iegelijk was als verbergende het aangezicht voor Hem" (53:2,3). Het zou fijn zijn als de schrijver nog eens zou willen nagaan of hij zelf geen aanleiding heeft gegeven tot het misverstand. Hij zal het toch met vreugde doen, als hij met mij bedenkt dat het verdrietig en smartelijk is als er zoveel onrust ontstaat. Naar aanleiding van dit stuk kwamen ongekend veel reacties los, met heel veel verwijten naar elkaar toe. Dat heeft mij er ook toe bewogen om een hopelijk gematigde belichting van het probleem te geven. In zijn getuigenis staat Jezus centraal. Hij tracht Hem te verheerlijken en lof toe te brengen. Dat moet ons aller begeerte zijn. Maar is juist Jezus Zelf niet de Prediker, die oproept tot zelfonderzoek? Is de gelijkenis van de tien maagden niet vooral waarschuwend van aard? Denk verder aan andere gelijkenissen, zoals de Zaaier, de twee bouwers, de twee zonen, enz.? Heeft de Heere Jezus juist niet de vloek uitgesproken over de Farizeen? Over hen alleen? Is hun geslacht uitgestorven? Denk aan de boodschap van Johannes de Doper. Lees Johannes 6. De mensen zoeken Jezus tot het uiterste, zij begeren Hem zelfs koning te maken. Het gehele (lange) hoofdstuk is een verklaring van de Heere Zelf dat het volk Hem niet echt zoekt. Hij getuigt zelfs tot hen: "Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader Die Mij gezonden heeft, hem trekke" (vers 44). Lees hierbij ook vers 37. De gehele schare verlaat diezelfde dag de Heere nog. Dit doet niets af van de rijkdom die er is in Christus en in Zijn bediening. Feitelijk toont het de meerdere grootheid van Christus aan. Hij wijst ook de weg waarin men tot Hem komt. Wij mogen elkaar de vraag stellen of we de Heere Jezus in Zijn rijkdom en gewilligheid hebben leren kennen. We moeten ook vragen of we deze Jezus, zoals we hierboven

hebben aangegeven, kennen? De schare werden massaal aan Hem geërgerd! Dat zou ook ons kunnen gelden.

Ik heb bij het lezen van deze ontboezeming vooral ook de vraag wie de schrijver bedoelt met de "men", die hij op het oog heeft. Wie zijn de predikanten die beantwoorden aan zijn beschrijving? Werkt het niet erg verwarrend om allen over één kam te scheren? Ik preek bijna een halve eeuw en ik kan wel zeggen dat het voor mij persoonlijk altijd weer een zaak van vrees is, of ik niet tekort doe aan het volle Evangelie. Dat kan immers heel snel gebeuren. Het zal ook voor veel andere broeders een strijd zijn om de waarheid recht te snijden. Het moet voor de getrouwe dienaar van het Woord een gewetenszaak zijn om zuiver met het Woord en ook met de hoorders om te gaan. Ik zou me geen raad moeten weten als ik tekort zou doen aan de ruimte die er ligt in de beloften van God. Maar ik weet veel te goed, dat er ook gewaarschuwd moet worden zoals de Heere Zelf ook deed. En dan kan het zijn als we uitgaan van de spreuk: "ruim in het aanbod en nauw in de weg", dat de prediker het Hemelrijk moet sluiten, op aanwijzing van de Heere Zelf. Denk aan de man zonder bruiloftskleed of aan de vijf dwaze maagden. Er zullen er velen zijn onder Gods knechten, die dezelfde strijd meestrijden. Heb oog voor hun worsteling, voor hun moeiten. Ik ben ervan overtuigd dat er heel veel getrouwe dienaren zijn, die het eeuwig belang van de gemeente bedoelen. Bidt voor hen! Dat neemt niet weg dat we ons als voorgangers ernstig moeten afvragen of we werkelijk wegwijzers zijn naar de Heere Jezus. Het zou vreselijk zijn als we blokkades zouden opwerpen die de Heere niet aanwijst. We moeten ons ook de vraag stellen hoe het toch komt dat er zulke karikaturen ontstaan van de rechtzinnige prediking. Maar het kan ook zijn dat hier de ergernis van het kruis openbaar komt. Het kan ook zijn dat hier het Arminianisme op klompen naar binnen komt. In dit dwarsstukje kan de

*In zijn
getuigenis
staat Jezus
centraal. Hij
tracht Hem te
verheerlijken
en lof toe te
brengen. Dat
moet ons aller
begeerte zijn.
Maar is juist
Jezus Zelf niet
de Prediker, die
oproept tot
zelfonderzoek?*

Het verontrust mij dat een deel van onze jeugd zo ongemeen fel gekant is tegen de prediking die zij horen.

mens zich feitelijk helemaal zelf redden. Maar het blijve staan dat het geloof een gave Gods is.

Het verontrust mij dat een deel van onze jeugd zo ongemeen fel gekant is tegen de prediking die zij horen. Ik neem het in de kringen waarin ik verkeer, doorgaans niet waar. Ik vermoed te weten in welke richting we het moeten zoeken. Al zou het zijn dat de klachten soms terecht zijn, waar ik niet van uitga, dan mocht men zich met Paulus toch nog verblijden, ook al zou het soms voorkomen dat Christus onder een deksel verkondigd wordt. En heus, dat is ook op mijn kansel wel gebeurd. Waar komt dit vandaan? De Interkerkelijke jongerenavonden worden genoemd. Wie zou durven zeggen dat deze van de duivel zijn? Maar er mogen best kritische vragen gesteld worden. Ik heb het altijd vreemd gevonden, dat de SRB-bijeenkomsten vervangen

moesten worden door de SRA-avonden, enz. enz. Als het stuk van onze vriend een gevolg zou zijn van die avonden, dan pleit dat niet voor de sfeer die daar heerst. Vat dit niet op als beschuldiging, maar meer als een uiting van vrees.

Het stuk ademt duidelijk een evangelische toon. Hoe kan men in die contreien toch uithalen naar alles wat Reformatorisch wil zijn. In dat opzicht denk ik dat de naam van de site onder zware druk staat. Wees reformatorisch of wees het niet; het is haring of kuit.

Tenslotte de vele ondermaatse, algemene aanduidingen over de kin van de schrijver en over zijn schoenen, enz. Dit zijn blijkbaar de dingen die hem hoog zitten. Dat wijst op frustraties, die hij kan hebben opgelopen. Er komen onder ons wanstaltige voorstellingen openbaar. Dat is de les die wij trekken moeten. Maar Gods Geest

wil en kan ons toch afhelpen van al die storende gevoelens die we kunnen hebben? Ik heb al eens eerder over dit type van internetverkeer geschreven. Voorop gesteld dat er ook heel veel mooie en opbouwende gedachten te vinden zijn. Maar wat we hier hebben, vormt een nevenverschijnsel, dat toch ook op deze site zich vrij veelvuldig aandient. Het is zo makkelijk: een schuilnaam en je mag schrijven wat je wilt. Men zou daar misschien toch schiftend in te werk moeten gaan. Iemand schreef met een variant op de uitdrukking: de garnaal licht om de evolutie (bedoeld zal zijn dat de garnaal als schepsel de evolutie logenstrafte): de duivel licht om deze discussie (zo ongeveer). Dat lijkt me een juiste conclusie.

P. Rod

De praktijk der godzaligheid

Het avondmaalsformulier (62)

Er staat van hun kant niets tegenover dat hun deze weldaad heeft waardig gemaakt.

"... also zullen wij allen die door het waarachtig geloof Christus ingelijfd zijn door broederlijke liefde, om Christus' onzes lieven Zaligmakers wil, die ons tevoren zo uitnemend heeft liefgehad, allen tezamen één lichaam zijn, en zulks niet alleen met woorden, maar ook met de daad jegens elkander bewijzen."

Uitvoerig hebben we de vorige keer stilgestaan bij de liefde van Christus voor de Zijnen. Zijn liefde is eeuwige liefde, vrijwillige liefde, onberouwelijke liefde, genadige liefde. Het formulier zegt het op tere wijze: *"... die ons tevoren zo uitnemend heeft liefgehad."* Ik moet in dit verband ook denken aan soortgelijke woorden van Guido de Bres, weergegeven in onze Nederlandse Geloofsbelijdenis in het artikel over de voorbedding van Christus. *"Want er is niemand, noch in de hemel, noch op de aarde, onder de schepselen, die ons meer lief heeft gehad*

dan Jezus Christus..." Gods kerk is voorwerp van Zijn liefde. Dat is onbegrijpelijk. Er staat van hun kant niets tegenover dat hun deze weldaad heeft waardig gemaakt. Daarom is deze liefde oorzaak van gedurige verwondering.

Allen tezamen

Maar daarmee is niet alles gezegd. We zingen met Psalm 133, overigens in een wat ander verband: *"Die liefdegeur moet elk tot liefde nopen..."* Dat is eigen aan de liefde. Ze wil beantwoord worden. Ze zoekt een antwoord, respons op haar eigen betuiging. Dat moet er in het leven van Gods kinderen zijn met het oog op de Heere. Het kan niet anders. De Heere Jezus vraagt aan Simon Petrus of hij Hem liefheeft. Zelfs vraagt Hij of Petrus Hem soms meer lief heeft dan de andere discipelen de Heere Jezus beminnen. Op die vraag durft Petrus geen

bevestigend antwoord te geven. Maar als na een dubbele herhaling de Heere Jezus vraagt om een liefdebetuiging, dan komt het er bij de discipel toch uit, ondanks eerdere verloochening: *"Heere, Gij weet alle dingen. Gij weet dat ik U liefheb."* Ja, zo zal het zijn, als geheim in het hart van hen die een dierbaar geloof in en genegenheid tot de Zaligmaker hebben ontvangen: *"Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad."* Die liefde heeft ook nog een andere vrucht. Wie veel vergeven is, zal veel liefhebben. Liefde tót God als vrucht van de liefde ván God. Maar onlosmakelijk daarmee verbonden ook de liefde tot de naaste. Dat is overigens niet meer dan een eis die de Heere aan al Zijn schepselen stelt. Gods Wet is universeel geldend. Daarin vereist Hij dat we de Heere God zullen liefhebben met ons hart en ons hele wezen. Dat is het eerste en

grote gebod. Het tweede, daaraan gelijk is, dat we onze naaste zullen liefhebben als onszelf.

Geldt dat al in de gewone menselijke verhoudingen, temeer is dat een liefdeplicht binnen de christelijke gemeente. Allen dragen de naam van Christus. Allen komen samen in Zijn Naam. Allen belijden te geloven in de ene God, Vader, Zoon en Heilige Geest. En ook al zijn er in de zichtbare gemeente helaas velen bij wie het geloof slechts een uitwendige aangelegenheid is, de roeping tot eenheid komt daarop niet in mindering. Wat een voorrecht als zij die buiten staan zullen opmerken: *"Zie, hoe lief ze elkander hebben..."* Daar wil de Heere ook Zijn zegen over geven.

In 1 Korinthe 10: 7 verbindt de apostel Paulus de eenheid van de gelovigen aan de gemeenschap met Christus, het Hoofd van Zijn gemeente. *"Eén brood is het. Zo zijn wij velen één lichaam, dewijl wij allen één brood deelachtig zijn..."* De band van geloof en liefde die ieder van hen aan de Heere Christus verbindt, namelijk als aan hun gemeenschappelijke Hoofd, diezelfde band verbindt ook de één aan de ander. Het uitgangspunt van de apostel is immers dat allen leden zijn van één- en hetzelfde lichaam. Die gemeenschap geldt zelfs alle kinderen van God van alle tijden en van alle plaatsen. De Didachè, een christelijk geschrift uit de eerste eeuw, schrijft hierover: *"Gelijk dit gebroken brood verstrooid was op de bergen, en samengebracht tot één werd, laat zo Uw kerk tezamen gebracht worden van de einden der aarde in Uw Koninkrijk. Want Uw is de heerlijkheid en de kracht door Jezus Christus in eeuwigheid."* Welnu, als dit al geldt van de kerk van alle eeuwen, hoeveel te meer zal de gemeenschap ervaren (moeten) worden met hen met wie wij concreet samen zitten aan dezelfde tafel der gemeenschap.

Aan het Avondmaal des Heeren wordt aldus de meest innige en nauwe gemeenschap van Christus met de Zijnen zichtbaar, en tegelijkertijd ook de gemeenschap tussen de gelovigen onderling. Die

liefde zal, aldus het formulier, niet alleen met woorden maar ook met de daad jegens elkaar worden beleiden. Namelijk *"om Christus' onzes lieven Zaligmakers wil."* Dat gewicht hangt eraan. In welke eindeloze mate Christus de Zijnen heeft liefgehad, is de prediking van het gebroken brood en de vergoten wijn. Hij heeft Zijn gemeente liefgehad tot in de dood. En wel de smadelijke, smartelijke en vervloekte dood van het kruis. Nu zal het toch geen groot offer zijn, nee eerder zal het een vreugdeplicht zijn om anderen met wie ik door genade deze band des Geestes deel, lief te hebben en te dienen. Niet alleen met m'n mond, maar vooral metterdaad.

In zijn Institutie [4, 17, 38] schrijft Calvijn hierover: *"Wij moeten door zo'n grote eendracht van hart met elkaar verenigd en aan elkaar verbonden zijn, dat er geen tweedracht of verdeeldheid tussen ons bestaan kan. (...) Zeer veel profijt zullen we daarom van het sacrament hebben als in ons hart deze gedachte ingedrukt en gegraveerd is, dat niemand van de broeders door ons gekwetst, veracht, verworpen, gekrenkt of op enigerlei wijze aangevallen kan worden, zonder dat wij in hem tevens Christus kwetsen, verachten en krenken door ons onrechtmatig optreden, dat we geen onenigheid met onze broeders kunnen hebben zonder tegelijk onenigheid met Christus te hebben, dat we Christus niet kunnen liefhebben als we Hem niet in onze broeders liefhebben. (...) Zoals geen deel van ons lichaam door een gevoel van pijn geraakt kan worden zonder dat dit zich over alle lichaamsdelen verspreidt, zo mogen we het ook niet laten gebeuren dat een broeder door enig kwaad getroffen wordt, zonder dat wij ook zelf door medelijden met hem getroffen worden."*

Vruchten van de Geest

De zonde heeft scheiding aangebracht tussen de Schepper en Zijn schepselen. Evenzo brengt de zonde verwijdering teweeg tussen de mensen onderling. Dat is de activiteit van de duivel, de diabolus, wiens naam letterlijk 'tussenwerper', 'scheiding-aanbrenger' betekent. Maar waar de zonde nu scheiding en verwoesting veroorzaakt, daar wil de genade van

Christus in het leven van de Zijnen het tegengestelde bewerken. De Heilige Geest bindt ook onderling samen.

Op het Pinksterfeest in Jeruzalem gebeurde het grote wonder dat de Heere drieduizend keer een zondig mens aan Zijn voeten bracht. *"Die dan zijn Woord gaarne aannamen..."* Ze worden die dag ieder voor zich toegevoegd aan de gemeenschap met Christus. Maar tegelijkertijd vormen ze een gemeenschap met elkaar. *"Ze waren volhardende in de leer der apostelen en in de gemeenschap..."* Ze verkochten zelfs hun bezittingen en verdeelden die aan allen, naar dat elk van node had. God verandert mensen! De vruchten van Gods Geest blijken in de beoefening van "liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid." Heel concreet dus. Niet alleen met woorden, hoewel ook woorden hun geestelijke waarde hebben. Maar deze woorden worden ondersteund door de daden van liefde en goedheid.

Na dit alles gezegd te hebben, besluit het formulier het didactische (onderwijzende) gedeelte. Speciale woorden worden aan dit slot gewijd. *"Daartoe helpe ons de almachtige, barmhartige God en Vader van onze Heere Jezus Christus, door Zijn Heilige Geest! Amen."*

De formulering doet enigszins denken aan een eed: *"Zo waarlijk helpe mij God almachtig!"* Toch zullen we, denk ik, eerder aan een gebed moeten denken. Niet alleen gericht op het laatste, namelijk de verhouding met de mede-avondmaalgangers, maar met betrekking tot alles wat tot dusver is genoemd. De opdracht was immers twee-erlei: vóór alles was nodig om ons tevoren recht te beproeven, maar tevens werd vereist om het aanzitten aan des Heeren tafel *"tot dat einde te richten waartoe de Heere Christus het verordineerd had, namelijk tot Zijn gedachtenis."* We mogen wel zeggen: wie is tot deze dingen bekwaam? Niet overbodig dus dat de opsteller van het formulier (overigens naar het voorbeeld van het Lutherse formulier dat ik eerder aanhaalde) de gemeente

*De zonde heeft
scheiding
aangebracht
tussen de
Schepper
en Zijn
schepselen.
Evenzo brengt
de zonde
verwijdering
teweeg tussen
de mensen
onderling.*

brengen wil tot het uitspreken van haar afhankelijkheid. "Zonder Mij kunt Gij niets doen!", zei ooit de Heere Jezus. Zou er dan geen

reden zijn om bij het aangaan aan de tafel des Heeren de hulp van de almachtige en barmhartige God aan te roepen? "Vanwaar zal mijn

hulp komen? Mijn hulp is van de Heere die hemel en aarde gemaakt heeft..."

J.M.J. Kieviet

Vragenrubriek

Een ieder bedenke...

Het overtuigend werk van de Heilige Geest brengt mij altijd in de onmogelijkheid aan eigen kant. Maar wat onmogelijk is aan onze kant, is mogelijk bij God.

Een vraag: Gods kind is toch van de vloek der wet verlost? Galaten 3 vers 13 zegt immers dat Christus ons verlost heeft van de vloek der wet? En in antwoord 52 van de Catechismus staat dat Hij al de vloek van mij weggenomen heeft. Hoe kan ons Avondmaalsformulier dan zeggen dat iedere avondmaalganger "zijn vervloeking moet bedenken"?

Het antwoord: Het is niet in woorden uit te drukken langs welk een diepe weg de Heere Jezus het heil voor de Zijnen verworven heeft. De HEERE heeft hun aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen. Alle schrikkelijke wetsovertredingen werden Hem aangerekend. Hij wilde die weg gewillig gaan, in een ijveren voor de eer van Zijn Vader en in een onbegrijpelijke zondaarsliefde, ten einde toe. De overtreder van de wet valt onder de vloek. Die kan onmogelijk voor een heilig God bestaan. Die maakt zich de verwerping waardig. Van die schrikkelijke vloek der wet wilde Christus nu bevrijden. Hij stelde Zich daartoe plaatsbekledend onder het welverdiende oordeel van God. Paulus schrijft inderdaad in Galaten 3:13 "Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: Vervloekt is een iegelijk die aan het hout hangt". Nu is er altijd al een geslacht geweest dat de woorden 'ons' en 'voor ons' onbekommerd op zichzelf toepaste. Maar men bedriegt zich voor de eeuwigheid. Deze woorden moeten toegepast worden, namelijk door de Heilige Geest. Ik zal in grote lijnen proberen te schetsen hoe dat gaat.

Al is Christus waarachtig aan het kruis gestorven en tot een vloek geworden, in mijn natuurstaat heb ik daar geen profijt van. Het zegt mij ook niets. Zijn Persoon en werk zijn mij wezenlijk vreemd. Maar nu is daar de Heilige Geest Die mijn blinde zielsogen gaat openen voor de Persoon en het volbrachte werk van Christus. Hij doet dat in de weg van ontdekking. Hij gaat me ontdekken aan mijn bestaan voor God. Hij gaat me overtuigen van zonde en schuld. Hij doet dat door middel van het Woord. Door de prediking van Gods Woord ga ik zien wie ik ben in Adam. Het overtuigend werk van de Heilige Geest brengt mij altijd in de onmogelijkheid aan eigen kant. Maar wat onmogelijk is aan onze kant, is mogelijk bij God. Ik ga inzien en voor God belijden dat ik des doods schuldig ben en in alle opzichten *de vloek waardig*. Maar het werk van Gods Geest komt bijzonder hier in uit dat ik mij er niet bij kan neerleggen. Ik leer roepen om Gods ontferming en genade. Is er nog een weg en is er nog een middel? God doet geen half werk. Want die door Hem in de schuld wordt gebracht, zal ook 'wederom tot genade komen'. Hoe groot is het als wij de mogelijkheid van behoud in en om Christus' wil gaan zien. Dan wordt het mijn begeren in de vrucht van Zijn volbrachte offerande te mogen delen. De Geest verheerlijkt Christus. Hij wordt mij noodzakelijk, gepast en dierbaar. Het wordt mijn levenswens het uit Zijn mond te mogen horen, dat Hij niet meer op mij toornen en niet meer op mij schelden zal. Paulus jubelt het uit: Christus een vloek geworden voor ons! Wie zijn

schuld leert mijnen, zal door het geloof ook Christus gaan mijnen. Het moet persoonlijk gekend worden en het wordt gekend door de persoonlijke beoefening van het geloof.

Wat Gods Geest me hier leert, moet echter altijd wéér en altijd méér geleerd worden. We raken op de school van de Heilige Geest nooit uitgeleerd. Wie iets van zijn strafwaardigheid leerde zien, moet daar altijd wéér gebracht worden. Daarop wijst ook het door de vraagsteller genoemde deel van ons onvolprezen Avondmaalsformulier. Het is (even terzijde) trouwens een teken van grote armoede als het lezen van het volledige, klassieke Avondmaalsformulier in erediens ten achterwege wordt gelaten. Gebeurt het soms, omdat men zich innerlijk niet vinden kan in de schriftuurlijk-bevindelijke taal van het formulier? Ik vrees van wel. Het moet allemaal wat gemakkelijker. We geloven toch! Het is altijd weer opmerkelijk dat blijkens het Avondmaalsformulier een persoonlijk bedenken van zonde en vloekwaardigheid een wezenlijk element is van de rechte voorbereiding. Al is Christus mij door het geloof dierbaar geworden en mocht ik het ooit eens geloven dat Hij ook mij van de schrikkelijke vloek der wet wilde verlossen, ik ben en blijf in mijzelf vloekwaardig. In en van mijzelf ben en blijf ik het waard om door de Heere verworpen te worden. Het levendig gevoel van zijn schuld deed de verloren zoon uitroepen dat hij het niet waardig was zijns vaders zoon genaamd te worden. Maar hij bedoelde: ik ben dat nu *nooit* meer waardig. Als het gevoel van onwaardigheid overgaat, ben ik van mijn plaats en verliest Christus Zijn glans. Maar waar ik

bij vernieuwing weer leer walgen van mijzelf, wordt de Koning weer zo groot in Zijn schoonheid! Zo leert juist hij, die feitelijk van de vloek verlost is, zijn vloekwaardigheid meer en meer verstaan. Zo wordt het alles een wonder en leer ik iets van die grote zondaars-liefde inleven. Wij maken het ons door onze zonden telkens weer zo

onmogelijk en Gods gramschap waardig. Zo beleed het David in Psalm 51. Dat zal straks anders zijn. In het nieuwe Jeruzalem zal er tegen niemand meer enige vervloeking zijn. We zullen het nooit meer verzondigen en verknoeien en voor eigen besef kwijt raken. Maar het wonder blijft! Het wordt steeds groter wonder. En zo zal

het lied tot roem van Gods genade en de liefde van Christus en het onderwijs van de Heilige Geest in eeuwigheid weerklinken. Maar het lied, daar gezongen, wordt hier reeds geleerd. Beste vrienden, jong en oud, mocht ook u al arm zondaar worden voor God?

K. Hoefnagel

Sprekend verleden

Theodorus van der Groe. De bekering 12 (slot)

Het oordeel van de verharding en de verlating komt over een volk dat moedwillig niet luistert en de ziel blijft voeden met zonde. Er is sprake van moedwillige doofheid en blindheid. Met de oren hebben zij zwaarlijk gehoord en hun ogen hebben zij toegedaan. De Heere laat zo'n volk dan voortgaan in hun blindheid en verstoktheid. Zo kunnen zij niet meer met de ogen zien en niet meer met de oren horen. Dan is er geen bekering en genezing meer mogelijk.

Geestelijk doof

God spreekt in Zijn Woord en door middel van de prediking. We citeren enkele regels; "Nu, dat is ook zo! God spreekt in Zijn Woord en door middel van deszelfs bediening, tot alle mensen, hun lerende en wijzende de weg die zij tot hun zaligheid en hun eeuwige behoudenis hebben in te slaan, en hun met ernst daartoe vermanende. Om het Woord Gods nu recht te horen, moet in 's mensen ziel of gemoed, door de kracht en genade van de Heilige Geest, een toegenegen en heilige aandacht verwekt worden. Zijn oren moeten van de Heere Zelf geopend worden, zodat hij acht op dat Woord kan geven, en er recht en behoorlijk werkzaam door gemaakt wordt om zijn zaligheid bij God in Christus, door het geloof te zoeken, en dit wordt dan in de Heilige Schrift genoemd: een 'ho-

ren' en een 'neigen van de oren', gelijk als in Psalm 45:11 'hoort, o dochter, en ziet, en neig uw oren, en vergeet uw volk, en uws vaders huis.' Doch, wanneer zulk een toegekeerde aandacht des harten, zulk een overgebogen wilsneiging van de ziel, om des Heeren Woord recht te horen en te verstaan, in de mensen niet wordt gevonden, maar zij daarvan verstoken zijn, - dan worden de mensen gezegd in het geestelijke 'doof te zijn, met de oren niet te horen, of zwaarlijk te horen.'" Jeder mens verkeert van nature in die staat. Hoe duidelijk, luid, langdurig en ernstig God tot de mens spreekt om hen tot geloof en bekering te bewegen, de gevallen mens is niet in staat om te horen en wil niet horen. De gevallen mens is geestelijk doof en onbesneden van oren. Het gepredikte Woord wordt wel gehoord, maar het doet hen geen nut omdat zij het niet met geloof ontvangen (Hebr. 4:2). "Alle mensen zijn, voordat zij wedergeboren, bekeerd en tot Christus gebracht zijn, om onder Zijn vleugelen genezing te vinden, ganselijk onbesneden van hart en oren, volgens Hand. 7:5, die wel oren hebben, dat is: natuurlijke vermogenskrachten van de ziel om te kunnen horen: dat is, niet recht en geestelijk, gelijk des Heeren Woord tot zaligheid moet gehoord worden." De gevallen zondaar kan en wil naar God niet horen. Hier valt te denken

aan iemand die lichamelijk doof is: hoe hard je ook roept, hij hoort niet, kan daarom ook niet aan nemen of geloven wat tot hem wordt gezegd. "Maar God moet hier de zondaar eerst Zelf voorkomen, de hand aan hem slaan en hem door het geloof tot Christus brengen, opdat Die hem de oren opene, en hem, onder Zijn vleugelen, van zijn rampzalige doofheid geneze, - of de zondaar blijft in alle eeuwigheid voor het horen van Gods Woord en Zijn stem onbekwaam, geheel onbuigzaam verstokt en indrukloos."

Hardnekkig doof

De Heere spreekt over de doofheid van het Joodse volk niet zoals dat geldt van alle mensen van nature. Het Joodse volk heeft moedwillig geweigerd de genade en bekeringsmiddelen waar te nemen. Het Joodse volk heeft met de oren zwaarlijk gehoord. Dat tekent de allersnoodste en moedwilligste doofheid van de ziel. Het tekent de boosheid, verstoktheid, afkerigheid en tegengekantheid tegen God en Zijn Woord. Dit wordt hoe langer hoe erger en ongeneeslijker. De zondaar zelf is er de oorzaak van dat de geestelijke doofheid hoe langer hoe meer toeneemt. Er wordt moedwillig niet geluisterd. De genademiddelen worden veracht. Er wordt geen acht gegeven op de zaligheid die in Christus wordt aangeboden.

*Om het Woord
Gods nu recht
te horen, moet
in 's mensen
ziel of gemoed,
door de kracht
en genade
van de Heilige
Geest, een
toegenegen
en heilige
aandacht
verwekt
worden.*

*Er waren er in
de gemeente
van Van der
Groe die zich
onttrokken
aan de
prediking van
het Woord
Gods. Zo
nu en dan
kwamen zij
fatsoenshalve.*

Er wordt niet geluisterd naar de onderwijzingen, bestraffingen en bedreigingen in de prediking. Men geeft zich geheel over aan de zonde, aan de wereldgezindheid, aan vleselijke begeerlijkheden en aan verkeerde vooroordelen tegen God en Zijn weg. Men keert het oor van alle waarheid af en keert zich geheel tot alle valsheid, leugen en bedrog. De onbekeerde zondaar verzwaart zijn geestelijke doofheid op een moedwillige manier. Door Gods rechtvaardige verlating worden zijn kwalen op het laatst geheel ongeneeslijk. De Bijbel is daar duidelijk in. Psalm 58:5 spreekt van een dove adder die haar oor toestopt. Zacharia 7: 11 en 12 spreekt van zondaren die weigeren op te merken en over het verzwaren van de oren zodat zij niet horen. 'En zij maakten hun hart als een diamant, opdat zij niet hoorden de wet en de woorden, die de HEERE der heirscharen zond in Zijn Geest, door de dienst der vorige profeten, waaruit ontstaan is een grote toorn van de HEERE der heirscharen.' Het is waar dat de onbekeerde zondaar niet kan horen, geestelijk doof is, maar hij verergert dat zelf door moedwillig de middelen ter genezing te verwerpen. Daarop volgt een zeer grote toorn des Heeren. Dat leidt tot het eeuwige verderf. We geven een citaat: "Op die wijze nu, zoals wij daar gezien hebben, was het met het Joodse volk, van hetwelk de Heiland hier spreekt, ook gelegen, van hen getuigende, 'dat zij met de oren zwaarlijk gehoord hadden.' Dat moet niet genomen of verstaan worden eenvoudig van de algemene natuurlijke doofheid door de zonde, maar van derzelve vergroting en verzwaring, door der Joden moedwillige schuld en snoodheid, waardoor zij, met verwerping van alle middelen van genezing, alle wegen tot vermeerdering en verzwaring hunner geestelijke doofheid hadden ingeslagen, geen onderzoek doende op het Woord, geen acht slaande op zichzelf, noch op hun eeuwige zaligheid, maar zich ganselijk begevende tot de leugen, tot de zonde, de zorgeloosheid en aardsgezindheid, en zich vijandelijk kantende tegen al des Heeren

leringen, vermaningen, bestraffingen en bedreigingen, niet willende naar dezelve horen of haar aandacht neigen." Lange tijd was dit al het geval geweest met het Joodse volk. We lezen in Jeremia 7 dat er niet werd geluisterd naar de profeten die de Heere zond.

Toepassing

Van veel mondbelijders moet gezegd worden dat hun hart dik is geworden. Van het grootste deel van de gemeente van Van der Groe gold dat zij met de oren zwaarlijk hebben gehoord. "O, wat wordt er niet een onbeschrijfelijk zware doofheid en geestelijke hardhorendheid gevonden onder het volk van deze plaats! Waar zijn ze hier, die recht kunnen horen en verstaan?" Van der Groe schrijft dat de meeste mensen nog onbekeerd leven, zonder dat zij kunnen of willen horen van hun jammerlijke en rampzalige staat. Beking moet geen ogenblik langer uitgesteld worden omdat anders de toorn van God op hen blijft en de eeuwige rampzaligheid wacht. "Hoe luid ook de Heere Zijn stem verheft, hoe krachtig, ernstig en aanhoudend Hij dit alles ook hier gedurig uit Zijn Woord laat voorstellen, leren en vermanen, - nochtans, wat wordt het maar van zeer weinigen onder ons gehoord!" Er waren er in de gemeente van Van der Groe die zich onttrokken aan de prediking van het Woord Gods. Zo nu en dan kwamen zij fatsoenshalve. Zij namen hun aardse beroep waar op de zondag en kwamen niet naar de kerk. Er waren er ook velen die wel trouw opkwamen maar toch doof bleven voor de prediking. Zij waren tevreden met het uiterlijk horen van het Woord Gods, alsof dat genoeg is tot zaligheid. Zulke hoorders bleven onbesneden van oren en van hart. Dit werd duidelijk uit het gedrag en de wandel van zulke mensen. Zorgeloos leefde men voort in de zonde en in de wereld alsof er geen zaligheid of verdorpenis is. Door moedwillige ongehoorzaamheid verergerden velen hun doofheid. De zuivere prediking werd door zulken verworpen. Liever werd het oor geleend aan predikers die zeiden dat het zo erg

niet was en dat men maar moed moest houden dat alles goed zou gaan. Men beeldde zich in dat langs een weg van zijn best doen het wel in orde zou komen. Bijna niemand had haast zich te bekeren. Men moest zijn tijd afwachten, alsof men van een lang leven op de wereld ten volle verzekerd was. Van der Groe schrijft "O, beklagelijke en rampzalige staat! O, schrikkelijke doofheid en hardhorendheid! Wat zal uw einde zijn, ongelukkige mens! Waar zult gij belanden, als de dag des doods u onverwachts zal overkomen en u als een schuldeiser zal komen overvallen, als gij naar de eeuwigheid zult moeten gaan, zonder van uw rampzalige doofheid genezen te zijn! Och, om geen duizend werelden zou ik wensen met u te sterven! Want ofschoon gij onmachtig zijt door de zonde, om de stem en het Woord des Heeren, tot uw zaligheid, zonder de genade van de Heilige Geest te kunnen horen, zo is het nochtans uw plicht deze te horen en ter harte te nemen. En daarom, bedenkt dat gij van al die vermaningen, leringen en waarschuwingen, die u van des Heeren wege gedaan zijn, in de dag des oordeels zult moeten rekenschap geven, of gij ze wel recht gehoord, geloofd en gehoorzaamd hebt. En weest verzekerd: gij hebt met een heilige en rechtvaardige God te doen, Die met u naar waarheid, in gerechtigheid en volgens Zijn Woord zal handelen, en Die gij niet zult kunnen bedriegen met te zeggen dat gij uw best gedaan hebt, dat gij onmachtig zijt geweest om meer te doen, en wat bedekselen der schande er nog meer zijn, waar gij uzelf mee ophoudt!" Van der Groe noemt de ware ontdekking aan geestelijke doofheid de eerste trap tot verlossing en genezing. Dat leidt tot uitzien naar een medicijnmeester. "Gaaf en wendt u, als zulke geestelijke doven en hardhorenden, tot de Heere Jezus, en neemt met een waar geloof uw toevlucht tot Hem." Vertrouwt Hem uw genezing toe. "Wordt gij dan niet aanstonds door Hem geholpen, o! houdt door krachtige gebeden en smekingen, en onder een ernstig gebruik van alle genade- en beke-

ringsmiddelen, toch standvastig bij Hem om hulp en genezing aan! Vermoeit Hem maar door uw aanhouden, en laat niet af voordat Hij uw gebed gehoord heeft, - gij kunt verzekerd wezen dat allen die deze weg inslaan, ook zekerlijk door

Jezus geholpen worden, want Hij, Die het beloofd heeft, is waarachtig en getrouw. - Amen."

A. van Heteren

Boekbesprekingen

W. Schippers, *Het veerhuis en de Rozendonk, gebonden, 172 blz., € 13,95, Uitgeverij 'de Ramshoorn', Goes, ISBN 9789-46115-0233.*

Ondertitel: 'Verhard u niet.' Het levensverhaal van een veerman staat centraal. Na het sterven van zijn godvrezende vrouw raakt hij aan lager wal. Hij raakt verslaafd aan de drank. Hij hertrouwt met zijn eerste liefde. Daarop vertrekt zijn enige dochter naar Amsterdam. Als zij terugkeert treft ze haar vader dronken aan. Hij is niet tot bezinning te brengen. Na het verdrinken van zijn knecht verandert er echter veel ten goede in het leven van de veerman.

W. Schippers, *De vondeling, gebonden, 198 blz., € 13,95, Uitgeverij 'de Ramshoorn', Goes, ISBN 9789-461150-257.*

Ondertitel: 'Een verstotene ge-eerd.' Nol wordt als vondeling door smid Wibrands in zijn huis opgevangen. De godsvrucht van moeder Geertrui heeft grote invloed op Nol. Na haar sterven vertrekt de vondeling naar Zuid-Afrika. Als de Boerenoorlog uitbreekt vecht Nol mee aan de zijde van de boeren tegen de Engelsen. Alle bekenden van Nol komen om in deze strijd. Daarna keert hij naar Nederland terug. Daar mag hij het middel zijn tot behoud van de oude smid en hij trouwt met de dochter van de smid die zeven jaren op hem heeft gewacht.

Ds. W. van Gorsel, *De goede keus, paperback, 86 blz., € 5,-, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2354-2.*

De ondertitel luidt: 'Vier overdenkingen over Hebreeën 11.' De auteur diende de hervormde gemeenten van Oude Tonge, Ridderkerk, Wijk (bij Heusden), Gouda

en Schoonhoven. Naast publicaties op het gebied van de kerkgeschiedenis verschenen er verschillende meditatiebundels van zijn hand. Ds. Van Gorsel overleed 23 juli 2011. In de meditatiebundel 'De goede keus', overdenkt de auteur het geloof van Mozes en van diens ouders vanuit Hebr. 11:23-28. Op de blz. 11 en 12 schrijft de auteur behartenswaardige dingen onder het kopje 'Overbevolking' naar aanleiding van de geboorte van Mozes: "Zouden deze ouders blij geweest zijn met dit kind? Zou moeder Jochebed blij geweest zijn toen ze merkte dat zij weer in verwachting was? Dat is geen overbodige vraag. 'Als 't kindje binnenkomt, juicht heel het huisgezin', zegt dat versje. Maar dat is lang niet altijd waar. Vandaag de dag ook niet. We bepalen zelf wel hoeveel kinderen er geboren zullen worden. En als het er meer zijn dan twee of drie, dan vindt de omgeving ons asociaal. Ik spreek nu over gezonde mensen en normale omstandigheden. En als dan toch een kind zich aandient dat niet gewenst was, dan is het gemakkelijk genoeg om er af te komen. We hebben dan ook nog argumenten genoeg bij de hand. Hoe moeten al die mensen straks aan werk en aan brood komen? En de tijd waarin we leven, kun je het die kinderen aandoen om ze in zo'n beroerde wereld neer te zetten? Nou, als de toekomst ooi donker en dreigend was, dan wel in de dagen van Amram en Jochebed. Want ook daar dreigde overbevolking. Die zwervende nomadenstam van Jakob is inmiddels uitgegroeid tot een heel volk. En de Farao van Egypte ziet dat met grote bezorgdheid aan. Wat moet daarvan terechtkomen?" Het boekje waarschuwt ervoor

neer te zien op de Farao vanwege zijn schijnbare verootmoediging voor de Heere. We lezen op blz. 71 "Want dat kennen wij toch ook wel? We werden ernstig ziek en beloofden, als de Heere ons de gezondheid terug zou geven dat we Hem zouden dienen en vrezen. Maar toen we opstonden van het ziekbed, wat bleef er toen over van die mooie beloften? Of we kregen tegenslag in ons gezin, in ons werk. En we baden vurig tot de Heere of Hij die tegenslag wilde afwenden, of Hij ons Zijn zegen wilde schenken. En toen dat gebeurde, hadden we toen de Heere nog nodig?" Op blz. 80 en 81 lezen we als het gaat over de instelling van het Pascha: "U kunt maar op één manier aan het gericht van God ontkomen: als u schuilen mag achter dat bloed. U hoeft het niet, zoals de Israëlieten, aan te brengen aan de deurposten. Het Paaslam is geslacht en heeft Zijn bloed gestort. En dat bloed wordt u verkondigd, dat bloed dat van alle zonden reinigt. Al had gij al de zonden van Adams nakroost samengebonden, dat bloed wist alle zonden uit."

G. Roos, *Schepen in de nacht, gebonden, 204 blz., € 15,90, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 97890-336-09015.*

De ondertitel luidt: 'Verrassende ontmoetingen in verre oorden.' De auteur heeft heel wat reizen gemaakt. Dat deed hij als journalist van het Reformatorisch Dagblad en ook als coördinator van de stichting Draagt Elkanders Lasten. Door die reizen heeft de auteur heel wat mensen ontmoet en gesproken. De titel van het boek geeft aan dat de meeste ontmoetingen vluchtig waren. Het lijkt op schepen in de nacht die elkaar ver van de thuishaven voorbijvaren.

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email:

webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560

We lezen op blz. 34 en 35 over Zimányi József, een Hongaarse predikant, die onder het communistische bewind gedeporteerd werd naar Siberië. Af en toe ontving hij een pakket van zijn vrouw. De predikant had geen Bijbel in Siberië. Zijn vrouw scheurde één blad uit haar Bijbel en gebruikte dat bij de verzending van het pakket als verpakking met het gebed of dat Bijbelblad haar man zou mogen bereiken. De Russische bewakers controleerden altijd alles, maar vonden dat uitgescheurde Bijbelblad niet. Daar mocht deze predikant Gods Hand in zien. Zo is het ook wel gebeurd dat auto's waarin Bijbels over de grens gesmokkeld werden ondanks nauwkeurig onderzoek van de douane toch er door kwamen. Er gebeurt niets buiten Gods voorzienigheid. Op blz. 87vv lezen we over Taysir Abu Sadaa, een bekeerde voormalige volgeling van Yasser Arafat. "Veel Joden heb ik gedood. Dageelijks ging ik om met Yasser Arafat. Een van de eerste dingen die ik echter ging doen toen Jezus Christus in mijn leven kwam, was bidden voor de Joden." In het boek lezen we over Ruth, een Messiasbelijdende Jodin. Op blz. 119 staat: "Ruth moest een soort vervolging meemaken. Zij werd bijkans met de dood bedreigd, omdat ze Messiasbelijder was geworden. Iemand die als orthodoxe Jood 'ketterse' Messiasbelijdende gedachten gaat

VAN STAVEREN
Begrafnisverzorging

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Sumatrastraat 11 2405 EM Alphen aan den Rijn (0172) 233338
info@vanstaverenbegravenisverzorging.nl
www.vanstaverenbegravenisverzorging.nl

aanhangen, wordt letterlijk aangeplakt. Op affiches, aan lantarenpalen, met de oproep hem of haar het leven zuur te maken." Van een andere Messiasbelijdende Jodin, Ella Salomon, lezen we vanaf blz. 169 dat ze na Auschwitz de Duitsers kon vergeven wat zij misdaan hadden. We besluiten met een citaat van blz. 173 "Toen ik Ella de laatste keer bezocht, vertelde zij opnieuw hoe ze haar Messias zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament mocht ontmoeten. 'Ik ken mensen die het moeilijk vinden om aan te nemen dat Jeshua van Nazareth de beloofde Messias is goed begrijpen, maar ik ben er tevens verdrietig over: Ik kan alleen nog voor hen bidden.' Na haar bekering handhaafde Ella niet meer de oudtestamentische en rabbinale ceremoniële regels. Ze zocht daarin niet langer haar

identiteit. Zij vertelde mij hoe zij zich door haar geloof in Jezus als de Gezalfde nu pas in de volledige zin van het woord Jodin wist. 'In Gods raad lag besloten dat ik Jezus van Nazareth zou leren kennen en belijden als mijn Messias' zei Ella. 'Zo kwam ik pas werkelijk tot mijn identiteit.'"

R. Hoogerwerf-Holleman, Tussen twee rijen van stenen, Gebonden, 157 blz., € 13.95, Uitgeverij 'de Ramshoorn', Goes, ISBN 978-94-61150-21-9.

Het boek is gestemd voor de leeftijd vanaf 10 jaar, maar kan ook door ouderen gelezen worden. Ondertitel: "Uittocht van de Joden uit Egypte (1945-1970)." Op boeiende wijze wordt met verwerking van historische gegevens de uittocht van de Joden uit Egypte beschreven.

NOORDWIJK aan ZEE

Onze gezell 6 pers. Recr.Bung.
met grote tuin op loopafst.
van Zee en Duinen
0252 - 412057 0624 843745

*Rust en ontspanning in de prachtige
Vulkaaneifel!*

(dichtbij Friedensstimme-gemeente)

Ruime appartementen te huur

Inl.: 0049-6594258990 en www.huizesolagratia.nl

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. Telefoon: 0184-669116. Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl ING 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 15,00 per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 14 dollar per jaar. Advertenties € 0,37 (ex. BTW) per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646